

Vragen hersanering EMK-gifterrein Krimpen aan den IJssel

1. Damwanden - Algemeen

1. Kan gedefinieerd worden wat betreft de staat van de damwanden voor het ministerie het verschil maakt tussen “goed” en het gemelde “redelijk”?
(Bron: antwoord van I&W op kamervragen GroenLinks, oktober 2020)
2. Zou een wand rond een zo ernstig vervuild terrein aan een rivier niet in “excellente” staat moeten verkeren?
3. Hoe verhoudt zich dit tot de sluiting van de autosteiger in 2017, omdat de “damwand in slechte staat” zou verkeren?
(Bron: Het Kontakt, 21 november 2017)
4. Uit contacten met de wethouder bleek dat de gemeente Krimpen aan den IJssel de damwand aan de Sliksloot zou willen vervangen. Is ministerie hiervan op de hoogte?
(Bron: persoonlijk gesprek vrijdag 13 november 2020)
5. Zou de vervanging van de damwand aan de Sliksloot een diepere afgraving alsnog mogelijk maken?
6. Wethouder Tempel gaf aan dat damwanden nog niet aan het eind van hun levensduur zijn en zelfs “prima voldoen”. Wat is die (technische) levensduur van de huidige damwanden?
(Bron: De Klinker, december 2020)
7. Is de voorgenomen versterking een levensduurverlengende ingreep of een tijdelijke oplossing?
8. Zouden de wanden alsnog op afzienbare termijn vervangen moeten worden?

2. Damwanden - Risico's en geconstateerde problemen

1. Hoe is het te duiden dat de damwandlengte op meerdere plekken “niet eenduidig is vast te stellen”?
(Bron: Onderzoeksrapport Wiertsema & Partners, 9 december 2019)
2. Betekent onduidelijkheid over de lengte dat de afsluiting van het terrein mogelijk niet intact is?
3. In 1996 (dus binnen 8 jaar) werd ontdekt dat toentertijd mede door constructiefouten de damwand aan de Slikslootzijde 20 cm ontzet was en die aan de Hollandsche IJssel 10 cm. Is dit nog toegenomen in de afgelopen 24 jaar?
(Bron: Grondmechanisch Onderzoek EMK-terrein door Omegam, februari 1997)
4. Zou er bij heiwerkzaamheden en het slaan van nieuwe damwanden tijdens of na een eventuele hersanering hierdoor een risico ontstaan?
5. Is het juist dat meerdere marktpartijen tijdens het aanbestedingstraject afgehaakt zijn i.v.m. de twijfelachtige staat van de damwanden?
(Bron: persoonlijke verklaringen betrokkenen)
6. Kan zonder enig voorbehoud gesteld worden dat de damwanden toch geen fundamentele constructiefouten kennen? Zo nee, kan er duidelijkheid verschaft worden over eventuele risico's?
(Bron: Grondmechanisch Onderzoek EMK-terrein door Omegam, februari 1997)

7. Momenteel bevindt zich zowel een enorme berg vervuilde grond als een berg AVI-slakken bovengronds in de nabijheid van de damwand aan de Hollandsche IJsselzijde. Hoe verhoudt zich dat tot de voorgeschreven beperkte bovenbelasting?
8. Werd de pomp recent harder gezet om toename van de druk te compenseren?
9. Is het juist dat in Fugro in 2017 heeft geconcludeerd dat de damwanden zelfs binnen een te lage risicoklasse niet voldoen?
(Bron: Damwandonderzoek Fugro, oktober 2017)
10. Is het juist dat tijdens het aanbestedingsproces geconcludeerd werd dat de voorwand instabiel is?
11. Klopt het dat daarbij de huidige bodemdalingen als (groot) risico zijn aangemerkt?
12. Is geconcludeerd dat sommige ankers mogelijk niet vastzitten en dat andere ankers dit niet op zouden kunnen vangen?
13. Hoe groot is het risico dat de voorwand (die daar tekort op zit) het ankerscherm meetrekt?
14. Is het juist dat de kans dat de wand het begeeft minimaal driemaal groter is dan zou mogen?
(Bron vraag 10 t/m 14: Interne stukken diverse aannemers)
15. Hoe verhoudt het onderzoek van Fugro zich tot een rapport van Dura Vermeer uit 2019 waaruit zou blijken dat de wand wel in orde is?

3. Grondwater

1. In 2007 en 2008 werd er per uur circa 4.000 tot 5.000 liter grondwater onttrokken. Later was dit ruim 1.000 liter per uur. Hoeveel is dat momenteel?
2. Deze hoge grondwaterstand zou vooral ontstaan doordat er grondwater van buiten over de cementbentonietwand de "kom" in zou stromen. Het water wordt momenteel onttrokken, gezuiverd en op het riool geloosd. Zou dit na de voorgenomen hersanering niet meer nodig zijn? Hoe zou dan het overtollige water worden afgevoerd?
3. Hoe kan het dat het onderzoek naar de oorzaak van de hoge waterstand zo lang geduurd heeft terwijl de oorzaak blijkbaar tamelijk simpel was?
4. Hoe kan het zijn dat de waterstand aan de andere zijde van de wand onvoldoende hoog lijkt te zijn?
5. Hoe hoog is de grondwaterstand onmiddellijk buiten het terrein en hoe hoog erin?
6. In welke mate is het grondwater dat de "kom" instroomt vervuild?
7. Is het bekend dat een deel van het "gezuiverde" grondwater op kolken buiten het EMK-terrein geloosd wordt en dat hiervoor buizen door het terrein van derden lopen?
8. Kan gegarandeerd worden dat dit water voldoende gezuiverd is?
9. Wie is aansprakelijk wanneer er toch onverhoopt grond van derden vervuild zou worden?
10. Welke onafhankelijke instantie analyseert het geloosde water?
11. Is het grondwater buiten het terrein wel werkelijk afgeschermd nu de damwandlengte "niet eenduidig is vast te stellen"?
(Bron: Onderzoeksrapport Wiertsema & Partners, 9 december 2019)
12. Is het aannemelijk dat nu de damwanden het terrein mogelijk niet volledig isoleren er ook langs deze weg (grond)water in het terrein terecht komt?
(Bron: Onderzoeksrapport Wiertsema & Partners, 9 december 2019)
13. Is het juist dat wanneer er enige vorm van eeuwigdurende zorg blijft bestaan, er geen beroep gedaan kan worden op 1,5 miljoen euro van de Provincie?

14. In welke mate neemt de waterdruk momenteel door regenval toe nu ca. 30% van het terrein niet meer met asfalt afgedekt is?
15. Is er een backup systeem voor de pomp? Zo nee, hoe snel na uitval stijgt de waterdruk binnen de wanden tot een gevaarlijk niveau?

4. Slakken

1. Het terrein is in 1988 opgehoogd met ca. 100.000 kubieke meter AVI-slakken. Deze hadden rondom geïsoleerd moeten worden en minimaal 50 cm boven de hoogste grondwaterstand moeten blijven. Kan gesteld worden dat – nu er sprake blijkt te zijn van uitloging – deze niet conform de toenmalige voorwaarden zijn toegepast?
(Bron: Brief Afvalverwerking Rijnmond en bijlagen, 12 juni 1987)

5. Gedeeltelijke sanering

1. Inmiddels circuleren er nieuwe plannen waarin de vervuiling langs de damwanden zou moeten blijven zitten en ook de diepste vervuiling achterblijft. Is dit een wel erg haastige aanpassing van de plannen?
2. Hoe stelt men zich een gedeeltelijke sanering voor? Worden er dan binnen het terrein damwanden geslagen om “schoon” van vuil te scheiden?
3. Is het probleem met de thermisch te reinigen grond dan wel opgelost?
4. Hoe schat men de belangstelling van ondernemers in bij een situatie waarin hun kavels onmiddellijk aan gifgrond zouden grenzen?
5. Er zou desalniettemin grote interesse van ondernemers zijn. Om hoeveel bedrijven gaat het concreet?
(Bron: De Klinker, december 2020)
6. Zijn deze werkzaam in de “maritieme maakindustrie”?
7. Hoe kan het dat nog gedurende het heroriëntatieproces waarin alle stakeholders betrokken zouden worden er al door de gemeente op 9 december jl. een pitch is geweest over gronduitgifte op het terrein?
(Bron: Nieuwsbrief Ondernemerskring Krimpen, 20 november 2020)
8. Is bekend dat er juist binnen het nu “bouwrijpe deel” jaarlijks de forste verzakkingen tot 17 mm lijken plaats te vinden?
(Bron: Bodemdalingskaart)
9. Waarom wordt de indruk gewekt dat eenderde van het terrein al grondig onder handen genomen (zelfs “gesaneerd”) is, terwijl hier in de kern niet meer dan het asfalt en de (vervuilde) leeflaag zijn verwijderd?
10. Is het mogelijk om op palen te funderen zonder risico's op naar boven komen van vervuiling als de grond niet tot op minimaal één meter onder paal punt niveau wordt gesaneerd?

6. Klankbordgroep

1. Hoeveel ondernemers en inwoners zijn er betrokken bij deze klankbordgroep?
2. Is bekend dat er geen representatieve vertegenwoordiging van ondernemers is?
3. Hebben bewoners en ondernemers een zwijgplicht?
4. In welke mate hebben betrokkenen directe of indirecte (bedrijfsmatige) belangen bij een hersanering?
5. In totaal kent het bedrijventerrein naar schatting 200 ondernemingen. Slechts ca. 30 daarvan zijn vertegenwoordigd in de Ondernemerskring Krimpen (OKK) die zelf weer niet vertegenwoordigd is in de Klankbordgroep. In welke mate wordt deze vereniging toch gezien als stakeholder?
(Bron: site Ondernemerskring Krimpen)
6. Op welke andere wijzen dan via de nieuwsbrief van de OKK is bijv. de pitch van de grond op 9 december jl. gepromoot?
7. Hoe kan het dat het gifterrein zonder enig overleg met ondernemers is omgedoopt naar “Stormpolderdijk”? Ondernemers die gevestigd zijn aan de Stormpolderdijk zien hun vastgoed ineens gekoppeld aan een gifterrein.
8. Is het juist dat een vermeende slechte staat van de damwand in de klankbordgroep van het begin af een terugkerend onderwerp is geweest?
(Bron: verklaring deelnemer)
9. Zou gesteld kunnen worden dat enkele bewoners – gezien de door hen gevreesde geluidsoverlast – liever de huidige situatie laten voorbestaan dan dat er bedrijfsactiviteiten gerealiseerd worden op een zo goed mogelijk gereinigd terrein?

7. Grond

1. Is de grond werkelijk momenteel niet binnen de huidige regelgeving te reinigen?
2. Naar menigeen begrepen had, zou de grond oorspronkelijk afgevoerd en gereinigd worden om daarna weer terug te komen. Is dat een misverstand? Daarmee zou namelijk potentieel het probleem met de herbestemming van TGG in dit geval geen rol spelen. Is het nu niet de bedoeling dat de grond terug zou komen?
3. Waarom zouden eventuele voorraden bij verwerkers niet in Krimpen gestort kunnen worden?
4. Waarom wordt het terrein verlaagd?
5. Hoeveel ondergrondse tanks zitten er nog in het terrein?
6. Zijn deze ooit geleeagd?
7. Klopt het dat er bij de DCMR meer bekend is over een lekkende “Tank 21”?
8. Is de strook tussen deze tank en de damwand in verband met lekkage in het recente verleden afgedicht met extra klei?
(Bron: verklaring oud-wethouder)
9. In 1981 werden “EMK-gerelateerde stoffen” in het door Van der Giessen opgepompte grondwater aangetroffen. Deze put bevindt zich op zo'n 800 meter van het EMK-terrein. Is het dus werkelijk – zoals door de staatsecretaris gesteld – uit te sluiten dat de vervuiling buiten het huidige gifterrein terecht is gekomen?
10. Hoe zit het met schone grond verklaringen wanneer er daadwerkelijk kavels uitgegeven zouden worden op het EMK-terrein waarin vervuiling achter zou blijven?

8. Radioactief Afval

1. Volgens verklaringen van oud-werknemers van de EMK werd er ook radioactief afval afkomstig van UCN (nu URENCO) gedumpt. Is het terrein en worden de af te graven grond op straling onderzocht?
(Bron: Persoonlijke verklaringen. Destijds al gedocumenteerd in Nieuwe Revu, 3 maart 1988)

9. Onderzoek

1. Hoe kan het dat elk nieuw onderzoek een ernstiger vervuiling aan het licht bracht?
2. Is het niet eerder zo dat hoewel wethouder in pers aangeeft dat we nu “juist heel veel weten” dat elk vervolgonderzoek in feite aantoonde hoe weinig er eerder bekend was?
3. In welke mate zijn in de aanloop naar de hersanering meldingen van burgers over ernstigere vervuiling serieus genomen?
4. Kan uitgelegd worden waarom een verificatieonderzoek “beter” zou zijn dan alle eerdere onderzoeken?

10. Storting verdacht puin in Krimpens Bos

In 1984 is er met EMK-gerelateerde stoffen vervuild puin gestort in een Krimpens bos en grondwaterbeschermingsgebied. De bovengrondse tanks op EMK-terrein zijn eveneens in 1984 onder leiding van Haskoning door “Hollandsche Wegenbouw Zanen” verwijderd. Zwaarste gif is naar Duitsland gegaan en andere is bij AVR verbrand. De tankresten zijn naar Hoogovens gegaan. Daarmee resteerden nog puin en beton. Gezien het tijdschap vindt GroenLinks het aannemelijk dat er een verband is en stelde vragen in Provinciale Staten. Deze zijn te vinden op gifbeltkrimpen.net

Voor de eerder door het college in Krimpen aan den IJssel beantwoorde vragen heeft men zich gebaseerd op dossiersstukken m.b.t. de sanering in 1988.

11. (Alternatieve) ontwikkeling

1. Klopt het dat de “maritieme maakindustrie” zich vooralsnog leek te beperken tot een uitbreiding van de Gebr. Buijs Scheepsbouw langs de Sliksloot?
2. Is het juist dat er voor die plannen huizen zouden/hadden moeten wijken waarvan er één een koopwoning is?
3. Kan gegarandeerd worden dat er niet overgegaan zal worden tot onteigening?
4. Klopt het dat in de nieuwe modellen de uitbreiding van Buijs niet meer voorkomt?
5. Klopt het dat er begin 2021 een nieuw saneringsplan komt?
6. Hoe kunnen er zienswijzen worden ingediend als er geen formele procedure is?
(Bron bovenstaande vragen: Notulen bijeenkomst Klankbordgroep)
7. Is ook onderzocht of terrein inderdaad bebouwd kan worden en of er door bijv. damwanden en weinig stabiele bodemsituatie rekening gehouden moet worden met beperkingen?
8. Kan het terrein binnen de wanden wel belast worden door een zware heistelling en het slaan van palen?

12. Vervuiling door Overheid

1. Is het juist dat de overheid verantwoordelijk is voor de dumping van ruim 10.000 kubieke meter met pesticiden vervuilde grond van de zgn. Riverside-woningen? Deze zou in een laag van 20 cm over het EMK-terrein verspreid zijn.
2. Klopt het dat de ernstigste vervuiling die achterbleef in de kelders van de EMK eveneens onder verantwoording van het bevoegd gezag over het terrein uitgereden is?

Geld

1. Welke bedragen had de gemeente Krimpen aan den IJssel per wanneer als inkomsten ingeboekt uit de exploitatie na hersanering?
2. Op 28 februari 1990 is een overeenkomst gesloten tussen de Staat der Nederlanden en Cindu. Hierbij is overeengekomen dat Cindu bij zou dragen aan de kosten van de sanering van het terrein in Uithoorn en 35.000 vierkante meter grond gratis ter beschikking zou stellen. Hierbij zou door Cindu 10 miljoen gulden betaald zijn mede in ruil voor een vrijwaring met betrekking tot het terrein in Krimpen aan den IJssel. Is deze laatste gemeente het slachtoffer geworden van deze koehandel?
(Bron: Antwoord op Kamervragen Klein Molekamp/Voûte-Droste, 17 juli 1995)
3. Wat zijn de totale kosten die gemaakt zijn voor onderzoek?
4. Wat zijn de totale geraamde kosten van deze hersanering in Krimpen aan den IJssel?
5. Hoe groot zijn de stagnatiekosten?
6. Hoeveel gemeenschapsgeld is er sinds de start van de hersanering reeds in dit project gestoken?
7. Is het juist dat de extra kosten €15.000.000 zouden zijn?
8. Destijds zijn er o.m. toezeggingen gedaan vanuit de Stadsregio. Wat is het totaal aan door diverse organen gedane toezeggingen?
9. In welke mate kan hierop nog een beroep gedaan worden wanneer plannen aangepast worden?
10. Heeft de gemeente Krimpen aan den IJssel inderdaad €2.950.000 ex btw vooruit betaald? Zo ja, wanneer is dit bedrag door het Rijk ontvangen?
11. In de antwoorden van I&W wordt aangegeven, dat de kosten niet meer in verhouding tot de maatschappelijke opbrengsten zouden staan. Heeft een zo goed mogelijke oplossing van een ernstige vervuiling als deze niet per definitie een grote waarde ongeacht de opbrengsten?